

POSTANOWIENIE

Dnia 23 marca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z wniosku D. W.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w W.
z udziałem zainteresowanego D. M.
o ubezpieczenie społeczne,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 23 marca 2017 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 20 października 2015 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 20 października 2015 r., sygn. akt III AUa (...), Sąd Apelacyjny w (...) – w sprawie z wniosku D. W. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w W., przy udziale zainteresowanego D. M. – zmienił zaskarżony apelacją organu rentowego wyrok Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Ś. z dnia 11 września 2014 r., sygn. akt VII U (...), w ten sposób, że oddalił odwołanie wnioskodawcy od decyzji organu rentowego z 24 stycznia 2014 r. stwierdzających, że D. W., jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu i zdrowotnemu od 1 maja 2010 r. do 30 kwietnia 2012 r., w sierpniu 2012 r. i od stycznia 2013 r. do 31 października 2013 r. wraz z

ustaleniem podstawy wymiaru składek na te ubezpieczenia i wysokości składki na fundusz pracy.

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego wnioskodawca zaskarżył skargą kasacyjną – w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (art. 398⁴ § 2 k.p.c.) wskazano, że w sprawie „występują istotne zagadnienia prawne, których rozstrzygnięcie ma znaczenie nie tylko dla niniejszej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych, podobnych spraw, a mianowicie: 1. czy w świetle art. 9 ust. 1a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, gdy pracownik podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu w związku z zawarciem ważnej umowy o pracę, co nakłada na pracodawcę obowiązek zapłaty wynagrodzenia należy uznać, że pracownik ten nie podlega równocześnie obowiązkowo ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu z innych tytułów, w sytuacji gdy pracodawca nie wypłacił pracownikowi wynagrodzenia za pracę w należnej mu i nie niższej niż obowiązujące minimalne wynagrodzenie wysokości? 2. czy w świetle art. 9 ust 1a i art. 18 ust 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, dokonana przez pracodawcę korekta, polegająca na „wyzerowaniu” podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne pracownika w dokumentach rozliczeniowych przedłożonych do ZUS oznacza, iż pracownik nie otrzymał wynagrodzenia za okres, którego dotyczy takie „wyzerowanie” bez względu na to, że wynagrodzenie za pracę zostało w rzeczywistości wypłacone, a także, czy wspomniane „wyzerowanie” skutkuje w takim wypadku tym, iż pracownik z tytułu stosunku pracy nie jest objęty obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym za okres, którego dotyczy „wyzerowanie”?”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna wnioskodawcy nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście

uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że w sprawie występują istotne zagadnienia prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżący wykazał istnienie przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

W świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu samego zagadnienia wraz ze wskazaniem konkretnego przepisu prawa, na tle którego to zagadnienie występuje oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, LEX nr 1102817). Analogicznie należy traktować wymogi konstrukcyjne samego zagadnienia prawnego, formułowanego w ramach przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., oraz jego związek ze sprawą i skargą kasacyjną, która miałaby zostać rozpoznana przez Sąd Najwyższy. Zagadnienie prawne powinno: 1) być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571); 2) być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z dnia 22 października 2002 r., III CZP 64/02,

LEX nr 77033 i z dnia 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179); 3) pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, LEX nr 864002; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, LEX nr 560504) i 4) dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości. Istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się zaś w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa i praktyki sądowej. Wymóg ten jest uzasadniony publicznymi celami rozpoznania przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 października 2007 r., V CSK 356/07, LEX nr 621243). Ograniczenie się przez skarżącego do pytania nie jest wystarczającym określeniem zagadnienia prawnego, jeżeli zagadnienie prawne nie zostało przedstawione bez odniesienia się do ogólnych problemów interpretacyjnych (postanowienie Sądu Najwyższego z 25 lutego 2008 r., I UK 332/07, LEX nr 452451).

Uwzględniając przedstawione wyżej założenia interpretacyjne należy stwierdzić, że autor rozpatrywanej skargi kasacyjnej nie przedstawia istotnych zagadnień prawnych sprawy w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Punktem odniesienia do konstruowania istotnych zagadnień prawnych sprawy są ustalenia stanowiące podstawę faktyczną zaskarżonego skargą kasacyjną wyroku Sądu drugiej instancji. Nie można przedstawiać kwestii oderwanych, czy też sprzecznych z podstawą faktyczną wyroku Sądu drugiej instancji – zgodnie z art. 398¹³ § 2 k.p.c. w postępowaniu kasacyjnym nie jest dopuszczalne powołanie nowych faktów i dowodów, a Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Autor rozpatrywanej skargi kasacyjnej przedstawione w uzasadnieniu wniosku kwestie opiera na założeniu sprzecznym z podstawą faktyczną zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w W., że wynagrodzenie za pracę zostało wnioskodawcy „w rzeczywistości wypłacone”. Co więcej, w uzupełnieniu uzasadnienia wniosku zawarto twierdzenie, że w ocenie Sądu drugiej instancji bez znaczenia jest okoliczność, że „w rzeczywistości pracownik wynagrodzenie za pracę za powyższy okres otrzymał w całości”. Taka – sugerowana w uzasadnieniu wniosku sytuacja – nie miała miejsca w przedmiotowej sprawie. Zasadnicze

stanowisko zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) zasadza się na ustaleniu, że wnioskodawca nie otrzymał za wskazany przez organ rentowy okres wynagrodzenia. To ustalenie stanowiło punkt odniesienia do zastosowania w sprawie przepisów prawa materialnego – art. 9 ust. 1a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. O potrzebie przyjęcia do rozpoznania rozpatrywanej skargi kasacyjnej nie przekonuje powołanie się przez autora skargi na stanowisko Sądu Najwyższego zawarte w wyroku z dnia 4 lutego 2013 r., I UK 484/12 – OSNP 2013 nr 23-24, poz. 282. Uzasadnienie wniosku nie zawiera bowiem wyводу wskazującego na rozbieżność w wykładni przepisu art. 9 ust. 1a ustawy systemowej z uwzględnieniem odmienności stanu faktycznego sprawy, w której zapadło powołane orzeczenie Sądu Najwyższego oraz ustaleniami stanowiącymi podstawę faktyczną wyroku Sądu drugiej instancji zaskarżonego rozpatrywaną skargą kasacyjną.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c.